

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 54 stemte for, 67 imod; 1 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes, idet 54 stemte for, 67 imod.

Ændringsforslag nr. 3

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4

forkastedes uden afstemning.

§ 1 med den foretagne ændring

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 om en ny affattelse af § 2

forkastedes uden afstemning.

§ 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om valg til Folketinget.

Af indenrigsministeren (Enggaard).

(Fremsat 15/1 87. Første behandling 30/1 87. Betænkning 30/4 87).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling**Poulsgaard (FP):**

Først vil jeg sige tak til SF. Det er beklageligt, at der kun er to partier herinde, der er demokratiske, selv om vi alle sammen tilslutter os demokratiet. Det er udemokratisk, at man holder folk væk fra Folketinget på grund af en spærregel. Hvis et parti opnår stemmer nok til ét mandat, skal det mandat selvfølgelig tilfalde partiet. Det mener vi er rigtigt, og det vil vi støtte, ligesom vi vil støtte, at man ikke skal ud at samle underskrifter, hvis man har fået så mange stemmer ved sidste valg, at det svarer til ét mandat herinde, $\frac{1}{175}$ af samtlige. Det er i hvert fald et rigtigt synspunkt, og det har ikke noget at gøre med, at Fremskridtspartiet ikke er så stort længere. Det har faktisk stået i vort valgprogram lige fra allerførste færd, at har man stemmer til et mandat, skal man også have et mandat.

Så har jeg et spørgsmål til indenrigsministeren; når man ikke er med i udvalget, kan det være svært at følge med i det hele, særlig med de papirdynger, vi får i øjeblikket. Betyder kapitel 16, § 127, at vi til det valg, der kommer senest den 10. januar 1988, er fri for at skulle ud at have stillere denne gang? Det mener jeg det betyder, og jeg vil sige tak til ministeren, hvis det er rigtigt. Det er en unødvendig bureaukratisering, man har haft dér. Bortfalder den, er det kun glædeligt.

Og så vil jeg gerne spørge: er det også rigtigt forstået, at fremover er det et partis hovedbestyrelse, der skal anmelde kandidater til indenrigsministeren?

Lenger (SF):

Lovforslaget i sig selv giver mig ikke anledning til flere bemærkninger end dem, jeg fremsatte ved førstebehandling, men jeg vil godt kommentere et par af de ændringsforslag, som SF har stillet. Lovforslaget er jo stort set teknisk og valgmaterisk, men der er også rundt omkring noget indhold i det, og bl.a. vil man ved en vedtagelse af lovforslaget i den formulering, som indenrigsministeren har givet det, fremover pålægge nye partier, der skal samle underskrifter for at kunne opstille til Folketinget, at spørge om vælernes CPR-numre.

Jeg tror ikke, der er nogen risiko for, at de offentlige myndigheder vil misbruge disse

[Lenger]

CPR-numre, for man har jo, hvis man endelig ville, i forvejen adgang til at identificere vælgerne, og jeg tror også, at kartoteker opbygget på det grundlag ville være værdiløse. Men med reglen om, at der skal afkræves vælgerne CPR-numre ved indsamling af underskrifter, gør man det betydelig vanskeligere for nye partier at stille op til Folketinget. Det er ikke med den begrundelse, lovforslaget er fremsat, det er begrundet i nogle praktiske ting, men man træffer hermed en politisk beslutning om, at det skal være betydelig vanskeligere for et parti at stille op til Folketinget.

Det kan godt være, at der er et flertal herinde, der mener, at sådan skal det være, men så burde man sige det og ikke komme med disse praktiske begrundelser.

Situationen for de fleste partier er jo, når de samler underskrifter for at kunne opstille, at de går ud på gader og stræder og taler med folk, som de møder, og der vil være mange, som vil anmelde et parti ud fra demokratiske hensyn, ud fra principielle hensyn, men når de så kommer til den rubrik, hvori der skal skrives et CPR-nummer, vil de ikke skrive under, for det betyder jo, at de udleverer deres CPR-nummer til et vildfremmed menneske, som de lige har mødt. Det vil være en ganske alvorlig hindring for nye partier.

Vi har stor forståelse for de praktiske problemer, som man har i Indenrigsministeriet, når der kommer et parti med 20.000 eller 25.000 underskrifter – navnlig da, hvis det er det syvende i rækken – og alle disse underskrifter skal sammenlignes med de underskrifter, andre partier tidligere har afleveret. Det bliver sværere og sværere for hver gang, men vi mener, at man må løse det problem på en anden måde, og én af de andre måder, man kunne gøre det på, var jo ved, at der blev færre partier, som skulle aflevere underskrifter.

Her tænker jeg på, at vi har reglen om, at man skal samle underskrifter for at kunne deltage i et folketingsvalg, ud fra en eller anden filosofi om, at man skal dokumentere en vis tilslutning blandt vælgerne. Det kan man mene om, hvad man vil, og det er ikke det, der skal diskuteres her i dag, men det er trods alt filosofien.

Jeg synes imidlertid, at når man ved et valg har dokumenteret, at man får tilslutning

fra $\frac{1}{175}$ af vælgerne, som også er det antal underskrifter, der kræves, er denne dokumentation meget, meget stærkere end det antal underskrifter, som man efter de hidtidige regler har kunnet samle på gader og stræder. Vi så det jo sidste gang, hvor der eksempelvis var et parti, der havde samlet 20.000 underskrifter, men fik under 1.000 stemmer, da der blev valg, hvorimod der var i hvert fald to partier, som ved sidste folketingsvalg fik betydelig flere stemmer end det antal vælgerunderskrifter, som de skulle ud at skaffe bagefter. Det burde ikke være nødvendigt at belemre disse partier, der har vist, at de havde opbakning blandt vælgerne ved det sidste folketingsvalg, med at skulle ud at samle underskrifter én gang mere, endda under en form, der indeholder betydelig mindre dokumentation for den faktiske opbakning blandt vælgerne end det antal stemmer, man fik ved sidste valg.

Jeg kan selvfølgelig med de bemærkninger, jeg har fremsat her, anbefale de ændringsforslag, der er stillet, og ikke mindst dem, som SF har stillet, men jeg vil også gerne sige, at med den regel, der kommer ind vedrørende aflevering af CPR-numre, foreligger der et problem, der er så principielt vigtigt for os, at hvis Folketinget ved afstemningen om ændringsforslagene i dag vedtager at fastholde, at man skal aflevere sit CPR-nummer, når man er med til at anmelde et parti, vil vi tage den konsekvens af det ved tredje behandling, at vi vil undlade at stemme ved den endelige afstemning om lovforslaget.

Indenrigsministeren (Enggaard):

Hr. Poulsgaard og hr. Lenger var enige i spørgsmålet om spærreglen, og ud fra en fælles tankegang i realiteten gik de ind for, at man i stedet for den nuværende fremgangsmåde, hvor der kræves underskrifter af et bestemt antal vælgere, skulle lade det foregående valgs udfald være afgørende for, om man behøvede at indsamle underskrifter. Det kan man naturligvis diskutere, men jeg synes i hvert fald, at der er behov for én ting i forbindelse med det, hr. Lenger var inde på, nemlig en mekanisme, der sikrer, at der er et rimeligt bagland bag et parti, som ønsker at deltage i et folketingsvalg. Det synes jeg alle tegn i udviklingen viser at vi fortsat behøver.

[Indenrigsministeren]

Hr. Lenger var i særdeleshed inde på spørgsmålet om CPR-numre i forbindelse med anmeldelse af et parti. Hr. Lenger bestred ikke, at der ikke er noget problem i forhold til registerlovgivning eller andet. Det kan jeg bekræfte. Det er, synes jeg, lagt rimeligt til rette.

Hr. Lenger koncentrerer sin argumentation om, at man ved at afkræve anmeldere af et nyt parti en underskrift, altså ud over navn og fødselsdato som i dag også CPR-nummeret, vil afholde en del borgere fra at deltage i anmeldelsen. Det er naturligvis en vurderingssag. Jeg kan ikke tro, at det skulle være afgørende, i det øjeblik der ligger en tilstrækkelig baggrund bag ønsket om at anmelde et parti.

Jeg kan fastslå ud fra de erfaringer, vi har med hensyn til godkendelse af det antal anmeldelser, som fordres – og vi har jo et stigende antal partier, som ønsker godkendelse – at den praktiske opgave med at gennemgå disse anmeldelser, at sikre, at der ikke er dubletter inden for det pågældende parti eller fejlagtige eller falske anmeldelser, og at anmeldelserne ikke allerede har været afgivet til fordel for et parti, som tidligere er anmeldt og godkendt, er enorm for Danmarks Statistik. Det forstod jeg også på hr. Lenger at han havde forståelse for. Det tæller naturligvis stærkt, at det parti, som kommer sent i forhold til valget, også har krav på hurtigt at få behandlet sin anmeldelse og få taget stilling til, om anmeldelsen er gyldig eller ej.

Det er fuldstændig rigtigt beskrevet, at der blandt anmelderne af det sidste parti, hvis der er fem eller seks, som i forvejen har foretaget anmeldelse, kan være et større antal dobbeltgængere. Det kan være et par tusinde, som allerede har anmeldt andre partier, og som derfor ikke kan godkendes på ny, lige så vel som man konstaterer en række andre vanskeligheder i forbindelse med den nuværende anmeldelsesprocedure.

Derfor er jeg for mit vedkommende tilfreds med, at man igennem den formulering, lovforslaget har, får mulighed for at gennemføre denne godkendelsesproces hurtigere og mere nøjagtigt, end tilfældet er i dag. Det er en god forudsætning i forbindelse med, at partier skal kunne stille op til et valg, at de kan få deres godkendelsesprocedure gennemført rimeligt hurtigt og nøjagtigt.

Jeg kan bekræfte over for hr. Poulsgaard, at hvis han opfatter det på den måde, at man ved vedtagelsen af ændringsforslaget om ikrafttrædelsesbestemmelserne sikrer, at allerede det førstkommande folketingsvalg vil kunne gennemføres uden den betydelige bureaukratiske anstrengelse, som indsamling af stillere for de enkelte kandidater er, så har hr. Poulsgaard ret. Sigtet er præcist – det har der været fuld forståelse mellem indenrigsministeren og udvalget om – at fremrykke ikrafttrædelsen af et par bestemmelser på en sådan måde, at denne forenkling allerede kan få virkning i forbindelse med afviklingen af det førstkommande valg.

Derimod tror jeg ikke, at hr. Poulsgaard nødvendigvis har opfattet tingene rigtigt, når han spørger, om det nu er sådan, at det i fremtiden er hovedbestyrelsen i et parti, som skal godkende partiets kandidater.

Det kan være, at det er sådan. Det afhænger helt af et partis vedtægter. Der er partier, som forudsætter, at hovedbestyrelsen godkender kandidaterne. Det er ikke det almindelige. Det er partiets organisation, som skal godkende kandidaten. Det kan være, at det er amtsorganisationen, f.eks. hvis der er sideordnet opstilling inden for et amt. Det kan være kredsorganisationen. Og der kan være partier, som ønsker at have så meget check på tingene, at de ønsker, at hovedbestyrelsen skal tage stilling til godkendelsen af de enkelte kandidater.

Det er op til de enkelte partier. Hovedindholdet er, at det er partiets organisationer. Hvordan man så i det enkelte parti beslutter sig for at gennemføre en sådan godkendelse, afhænger af, hvor decentralistisk eller hvor centralistisk man er anlagt.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg skal sige, at vi stemmer for SFs ændringsforslag.

Jeg vil godt spørge ministeren, hvad det er for en tro, han har på, at det ikke kan være afgørende, at man skal oplyse CPR-nummeret. Jeg kan forstå, at ministeren ikke har andet end troen at bygge dette synspunkt på. Han har den lidt naive og blåøjede opfattelse, at alle andre åbenbart har samme opfattelse som han, nemlig at dette med CPR-numre kan være stort set ligegyldigt.

[Albrechtsen]

Men der er da heldigvis stadig væk en del mennesker i dette land, som ikke vil være med til at opbygge registerstaten, og som derfor også af principielle årsager er imod en sådan registrering med CPR-numre, som giver teknisk mulighed for edb-samkøring f.eks. med andre registre. Derfor må ministeren være vidende om, at der er mennesker, der alene på grund af principiel uvilje imod den kommende registerstat ikke vil skrive under på sådanne ting. Der er også mange mennesker, der på grund af de konkrete omstændigheder – dette, at en meningstilkendegivelse, som det faktisk er for deres vedkommende, bliver registreret via personnummeret – ikke vil være med til det.

Det forstår jeg da så glimrende. Jeg er lige ved at sige, at jeg i den situation sandelig også af principielle grunde ville være stærkt betænkelig ved at skrive under på en sådan blanket, selv om det selvfølgelig også for mig personligt ville veje tungt, at jeg ved at skrive under kunne være med til at hjælpe et parti uden om disse bureaukratiske spærregrænsebestemmelser.

Jeg synes, ministeren skulle komme op og forklare os, hvad det er, han bygger sin tro på.

Lenger (SF):

Jeg følte også lidt, at ministeren måtte tale imod bedre vidende, da han sagde, at det da ikke betyder noget for folk, om de skal udlevere deres CPR-nummer til mennesker, de tilfældigt møder på gaden. Sådan opfatter jeg ikke den stemning, der er omkring CPR-numre. Jeg tror tværtimod, at vi alle sammen er meget omhyggelige med, hvem vi udlever vores CPR-nummer til.

Jeg kan betro ministeren – hvad han sikkert ved i forvejen – at retsudvalgets formand, hr. Hagen Hagensen, bestemt ikke har den samme holdning til CPR-numrene, som ministeren har. Ellers ville hr. Hagen Hagensen formentlig ikke have fundet det nødvendigt for en måneds tid siden via Den Konservative Pressetjeneste at udsende en udtalelse, hvori han forsikrede, at så snart det enkelte parti var blevet godkendt, ville CPR-numrene blive destrueret. Det var det, hr. Hagen Hagensen gav udtryk for via Den Konservative Pressetjeneste.

Dermed afslører hr. Hagen Hagensen, at han har en helt anderledes realistisk holdning til CPR-numre, end ministeren har, men han afslører sandelig også, at det er yderst begrænset, hvilken gavn disse CPR-numre kan gøre. Hvis man har tilintetgjort CPR-numrene for det første parti, bliver det jo ikke særlig let at bruge dem, når man skal sammenligne med den sidste anmeldelse, der kommer ind. Det er altså det, Det Konservative Folkeparti har givet udtryk for offentligt. Der er mildt sagt tale om en divergens.

Det andet, jeg godt vil kommentere fra ministerens indlæg, er hans udtalelse om, at det går ud på at sikre et rimeligt bagland, når man skal samle disse underskrifter. Det sagde jeg for så vidt også i mit indlæg. Det er derfor, man samler underskrifterne.

Men jeg vil godt spørge ministeren: hvor meget mere forsikring om, at f.eks. Danmarks Retsforbund har et bagland, får man, når partiet først har fået 45.000 stemmer og dernæst skal samle 20.000 underskrifter? Bli- ver man mere sikker på, at lige præcis Retsforbundet har et bagland, ved at lægge 20.000 underskrifter oven i de 45.000 stemmer, det har fået ved sidste valg? Er det trods alt ikke de 45.000 stemmer, der viser, om man har et bagland eller ej – og ikke underskrifterne?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1–10

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 24 stemte for, 91 imod.

§ 11

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes, idet 20 stemte for, 98 imod.

§§ 12–76

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4

forkastedes, idet 25 stemte for, 94 imod.

[Lenger]

Ændringsforslag nr. 3 og 5-7 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 4.

§§ 77-125, ændringsforslag nr. 8 om en ny affattelse af § 126, om indsættelse af tre nye paragraffer og om en ny affattelse af kapitlets overskrift samt § 126 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 235:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
Af indenrigsministeren (Enggaard).
(Fremsat 29/4 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 234:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven.
(Privatforbrugsgrænsen).

Af ministeren for skatter og afgifter (Foi-ghel).

(Fremsat 29/4 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Stavad (S):

Forslaget går ud på at ændre ligningslovens § 28's såkaldte privatforbrugsregel, som indebærer, at hvis man har et privatforbrug over en vis størrelse, godt 120.000 kr., og éns skattepligtige indkomst gennem afskrivninger er bragt ned under det beløb, sker der nogle begrænsninger i mulighederne for afskrivning, som giver en udskydelse af disse afskrivninger til et senere tidspunkt.

I forbindelse med skattereformen og indførelse af virksomhedsskatteordningen har det været påkrævet med nogle tilpasninger. Lovforslaget indeholder tilpasninger, som indebærer, at de personer, der holder sig ude af virksomhedsordningen og har afskrivninger, har det samme regelsæt, som hidtil har været gældende. For dem, der går ind under virksomhedsordningen, sker der nogle ændringer, som tilpasser sig virksomhedsordningens system, sådan at man kun i de situationer, hvor man fører underskud ud af virksomhedsordningen til fradrag på toppen af anden indkomst, kommer ind under begrænsningerne, såfremt man i øvrigt opfylder betingelserne.

Socialdemokratiet er enig i, at det er en fornuftig tilretning, der sker her, og at det sker i forlængelse af skattereformen. Det er et af de sidste små hængepartier, som herved bliver klaret. Som sagt giver vi vor tilslutning og håber, at vi hurtigt kan få denne lille sag igennem skatte- og afgiftsudvalget.

Collet (KF):

Lovforslaget sigter mod landets 290.000 virksomheder, der drives i personlig form. Det vil være en stor hjælp for nyetablerede iværksættere og virksomheder med et stort investeringsomfang.

Det Konservative Folkeparti tilslutter sig skatteministerens forslag, der betyder, at privatforbrugsbegrænsningen i ligningslovens § 28 ikke finder anvendelse for erhvervsdrivende, der gør brug af virksomhedsordningen, der jo hører med i skattereformen. Forslaget